

przestrzenie **TEORII**

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI

POZNAŃ 2019

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej
ul. Fredry 10, Coll. Maius, p. 216, 61-701 Poznań
tel./fax 61 829 46 90
e-mail: akraj@amu.edu.pl

Stanisław Balbus (Kraków)
Paul Allain (Canterbury, Kent)
Anna Burzyńska (Kraków)
Bogdana Carpenter (Ann Arbor)
Sylwester Dworacki (Poznań)
Irena Górska (Poznań) - sekretarz redakcji
Krzysztof Hoffmann (Poznań) - sekretarz redakcji
Anna Krajewska (Poznań) - redaktor naczelna
Magdalena Popiel (Kraków)
Wojciech Sztaba (Ludwigsburg)
Elżbieta Tabakowska (Kraków)
Giovanna Tomassucci (Piza)
Seweryna Wystouch (Poznań)
Marzenna Ledzion-Markowska
Anna Piotrowicz
Piotr Zwierzykowski

Artykuły publikowane w „Przestrzeniach Teorii”
są recenzowane przez dwóch niezależnych recenzentów polskich
lub zagranicznych

Abstrakty opublikowanych prac są dostępne online
w międzynarodowej bazie danych The Central European Journal
of Social Sciences and Humanities <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

Wydanie drukowane jest podstawową wersją czasopisma

Wersja elektroniczna czasopisma jest dostępna na Platformie PRESSto
<<http://pressto.amu.edu.pl/index.php/pt/index>>
ISSN (online) 2450-5765

© Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2019

Publikacja dofinansowana przez
Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
oraz Wydział Polonistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego

Ewa Wąsowska
Bożena Kapusta
Elżbieta Rygielska

WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIwersytetu
IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
www.press.amu.edu.pl
e-mail: press@amu.edu.pl
wyd nauk@amu.edu.pl

Ark wyd. 26. Ark. druk. 25,625 + wklejka

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI,
Szczecin, ul. Ks. Witolda 7-9

ADRES REDAKCJI

KOMITET REDAKCYJNY

REDAKTORZY JĘZYKOWI

REDAKTOR STATYSTYCZNY

Opracowanie graficzne

Redaktor

Redaktor techniczny

ISSN 1644-6763

WYDAWCA

Druk i oprawa

Spis treści

przestrzenie TEORII

7	Anna Krajewska Dramaturgia sztuki
Rozprawy	
15	Elżbieta Winięcka Literatura bez granic? Media digitalne i ich wpływ na status sztuki słowa
39	Michał Kłosiński Gra w <i>Orwella</i>
71	Dorota Kołodziej (Prze)grać w kości. Franz Mon: granice poezji, granice interpretacji
93	Katarzyna Szalewska <i>Budnopisy</i> Tadeusza Kantora — od przestrzenności zapisków do czasowości archiwaliów
109	Monika Błaszczak Płynność — od Heraklita do Baumana
135	Diana Lelonek Sztuka nie-ludzkich aktorów
143	Małgorzata Mikołajczak Strategia nierozstrzygalności w wierszu <i>jest taki pomnik</i> Tadeusza Różewicza
157	Aleksandra E. Kumala Irlandzkość i busking — artystyczne habitusy Glena Hansarda
173	Dobrawa Lisak-Gębala „Kicz, kiczizm” Justyny Bargielskiej
197	Marek Hendrykowski Wokół metodologii nauk o sztuce
209	Ewa Szczęsna O twórczym przekraczaniu granic. Przetworzenia i reprezentacje w przestrzeni sztuki
227	Krystian Saja Scalanie i percepcja wizualna. Kognitywne warunki odbioru dzieł sztuki (malarstwo, rzeźba, literatura)

Paula Milczarczyk Artyfikacja codzienności i odwrócony mimesis, czyli życie, które naśladowuje sztukę	247
Kamil Lipiński Obraz przestrzeni dowolnej według Gilles'a Deleuze'a	261
Ewelina Woźniak-Czech Estetyczne aspekty tworzenia i odbioru sztuki przez osoby z wadami słuchu	271
Karol Gromek Ciało mistyczne	293
Anna Kujawska-Kot Podmiot transseksualny w kulturze — oswajanie, tragizm, tekstualizacja	311

Interpretacje

Krzysztof Obremski Najkrótszy kurs tragikomedii PRL: <i>Rejs</i> Marka Piwowskiego	345
Marek S. Bochniarz, Przemysław Sztafiej Japońskie filmy o Ajnach w perspektywie amerykańskiego westernu	357
Regina Lubas-Bartoszyńska Tłumaczka Aleksandra Ołędzka-Frybesowa jako eseistka i poetka	373

Prezentacje

Wojciech Sztaba Zamknięcie Kunstanii	389
Noty o autorach	399
Notes about authors	405

Contents

przestrzenie TEORII

- 7 **Anna Krajewska**
The dramaturgy of art
- Treatise**
-
- 15 **Elżbieta Winięcka**
Literature without borders?
Digital media and their influence on the art of words
- 39 **Michał Kłosiński**
Playing *Orwell* video games
- 71 **Dorota Kołodziej**
(Un)lucky throw of the dice. Franz Mon: borders
of poetry, borders of interpretation
- 93 **Katarzyna Szalewska**
Tadeusz Kantor's *Drafts* — from the spatiality
of notes to the temporality of the archives
- 109 **Monika Błaszczak**
Liquidity — from Heraklit to Bauman
- 135 **Diana Lelonek**
Art by non-human agents
- 143 **Małgorzata Mikołajczak**
The strategy of undecidability in Tadeusz Rożewicz's
poem *jest taki pomnik*
- 157 **Aleksandra E. Kumala**
Irishness and busking - Glen Hansard's artistic habitus
- 173 **Dobrawa Lisak-Gębala**
Justyna Bargielska's „kitsch, kitschism”
- 197 **Marek Hendrykowski**
On methodology in art research
- 209 **Ewa Szczęsna**
On creative border crossing. Transformations
and representations in art
- 227 **Krystian Saja**
Merging and visual perception. Cognitive conditions
for the reception of works of art (painting, sculpture,
literature)

Paula Milczarczyk 247
Artification of everyday life and reversed mimetism
or life that imitates art

Kamil Lipiński 261
The image of „any-space whatever” according
to Gilles Deleuze

Ewelina Woźniak-Czech 271
The aesthetic aspects of creation and reception
of art by people with hearing impairments

Karol Gromek 293
Mystical body

Anna Kujawska-Kot 311
Transsexual subject in culture — taming, tragedy,
textualization

Interpretations

Krzysztof Obremski 345
The shortest course of the PRL tragicomedy:
The Cruise by Marek Piwowski

Marek S. Bochniarz, Przemysław Sztafiej 357
Japanese films about Ainu in the context of American
western

Regina Lubas-Bartoszyńska 373
Aleksandra Olędzka-Frybesowa: translator,
essay writer and poetess

Presentations

Wojciech Sztaba 389
The closing of Kunstania

Noty o autorach 399
Notes about authors 405